

Iz Clevelanda in okolice

Od 31 podmornic jih je 2 ste Polaris, 10 pa takih, ki rabile samo podvodne tor za preganjanje sovražnih mornic.

ON, Vel. Brit. — Seda-
minstrskega predsednika
lana je zadel skoraj ista
kot A. Edena. Sredi hu-
političnega boja ga je bo-
nenadoma prisilila k umi-
olitike, kot je to doživel
njegov prednik. Takrat
Anglija sredi politične
adi ponesrečene invazije
t, sedaj jo morijo posled-
ofumo škandala, DeGaulle
e ravno svetla gospodar-
čnost.

to seveda ne bo motilo
jev konservativne stran-
ne bi na letnem zborova-
Blackpole vneto iskali na-
a Macmillanu. Iskanje ne
brez zmešnjave, intrig
ulinskih trenj. Kandidatov
mninega voditelja namreč
njaka. — Kdo bo voditelj
e in predsednik, to seve-
bo odvisno od poteka let-
borovanja, čeprav se tam

udeležuje političnih posvetovanj
okoli 4,000 delegatov. O tem bo
dno imeli glavno besedo vodilni
konservativci, pa še njihova be-
seda zmeraj ne zaleže. O tem
priča zgodovina predsednikov
vlad Churchilla, Edena in Mac-
millana. Ministrskega predse-
nika imenuje formalno kralj ali
kraljica, ki se po tradiciji po-
svetuje z vodilnimi angleškimi
politiki. Ko je Chamberlain de-
misijoniral, je takrat angleški
kralj prosil za nasvet samo par
konservativnih politikov, ki ni-
so bili ravno vsi v vodstvu stran-
ke. Obveljal je nasvet tedanjega
lorda Beaverbrooka, da naj bo
predsednik takratni minister za
mornarico W. Churchill. Ko je
Churchill odstopil, je kraljica
poklicala k sebi samo dva poli-
tika iz konservativne stranke in
obveljal je Churchillov predlog,
naj bo imenovan za predsednika
A. Eden. Churchill je tudi od-

ločno sodeloval pri imenova-
nju Macmillana proti tekmeu
Kutlerju.

Ako bi bil Churchill še akti-
ven politik, bi gotovo on izbral
novega ministrskega predse-
dnika. Sedaj nima nihče Churchil-
love politične veljave in zato
tudi ni jasno, na čigav nasvet
se bo kraljica naslonila. To pa
ne bo tako hitro, kot trdijo prva
poročila iz Londona.

Macmillanova demisijsa je pre-
križala račune tudi socialistični
in liberalni stranki. Kot nihče
v Angliji, tudi te dve stranki
nista vedeli, kdaj bo Macmillan
razpisal volitve, morali sta pa
računati s tem, da jih bo ver-
jetno tudi vodil. Temu primer-
no sta napravili načrte za voliv-
ne boje. Sedaj je vse postavlje-
no na glavo. Treba bo čakati,
kdo bo novi ministrski predse-
dnik, ki avtomatično postane tar-
ča za volivne boje. Treba bo po-

staviti nova prorokova-
bodo volitve. Ali bo n-
sednik čakal do bodo-
Ali jih bo razpisal prej?

Je še druga težava.
vedel, kdaj bo Macm-
pisal nove volitve, to-
precej jasno, kakšen
volivni program in
uspehe se bo v njem.
Liberalci in socialisti
lahko počasi nabirali
kritiko Macmillanove
darjenja. Sedaj vse
in treba bo nabrati z
politične napade nov
točke v konservativni

In končno ostane
najvažnejše vprašanje
angleški volivec spre-
predsednika? Od od-
to vprašanje bo odvis-
sreča in nesreča vseh
gleških političnih stra-

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 197 Mon., Oct. 14, 1963

Titovci in titovčki

Naša doba nam je dala titovce v nadlogo, titovčke pa v nadlego.

Titovci so se med 1. 1941 in 1951 umazali z nešteti divjaštvi in zločini, ki so jih sistematično izvrševali, dokler niso zatrili ali pregnali vseh svojih nasprotnikov. Divjaštvo in zločinov je bilo narejenih toliko, da je glas o njih šel po vsem svobodnem svetu, ki je v tisočih oblikah spraševal titovce, kje so vsaj pokopane njihove žrtve. Titovci niso dali odgovora niti na to vprašanje. Zato so pa začeli sredi preteklega desetletja tudi s taktiko splošnega molka. Mislili so, da bosta čas in molk pokrila s pozabo vse, kar teži njihovo vest.

Pa so se zmotili. Ravno te tedne so nekatere države v Latinski Ameriki porabile obisk maršala Tita za priložnost, da znova načno vprašanje, kaj je z žrtvami titovskega divjaštva po Jugoslaviji. Niso spraševale, kakšna je jugoslovanska politična diktatura, hotele so vedeti, kaj je z žrtvami, odgovora seveda niso dobile. Tudi naša javnost bo stavila isto vprašanje, ko pride Tito na obisk. Odgovora seveda ne bo nobenega, pač pa se razne titovske trobente že vneto vežbajo, da bi dale obisku samo političen značaj, mednje spadajo tudi slovenski titovčki v Ameriki.

Na vse načine se napenjajo, da bi se udvorili svojemu duhovnemu voditelju, toda posel jim ne gre od rok. Že njihova politična preteklost je taka, da jih titovci ne morejo več za kaj prida porabiti.

Ko so se namreč tekem prvih treh desetletij tega stoletja pritepli v Ameriko, da rabimo ta izraz iz njihovega abecednika o olik, so prinesli seboj duhovno obzorje bivših avstrijskih socialnih demokratov s primernim dodatkom surovosti, ki je takrat vladala v slovenskem političnem življenju. Kar so prinesli seboj, se ni moglo razvijati v Ameriki, kajti Amerika ni marala in ne mara ne socializma, pa tudi ne divjega političnega obračunavanja. Tako so okameneli v svojem političnem razvoju in samo čakali, kdaj bo čas prišel za evropski socializem. Takega časa pa ni bilo na obzorju, zato so se morali zabubiti v svoj socialistični prav brez vsakih izgledov, da bi se iz tega moglo roditi kaj pametnega.

Med tem je prišla druga svetovna vojna in z njo vred tudi prijateljstvo med Ameriko in Rusijo. Komunizem se je skušal preleviti v prijatelja ameriškega naroda, kar je tudi bil politično ne pa ideološko. Komunistična politika je dosegla, da je naša javnost iskala v komunizmu samo svetle strani. Na to kljuko so naši titovčki obesili svoje upe. O komunizmu so razumeli bore malo, toda zdel se jim je imeniten, ker je tako imenitno "žrl klerikalce" v starem kraju in se tako originalno udeleževal v "farški gonji".

To je našim titovčkom kar zadostovalo, saj je na tem polju komunizem dosegel to, o čemer je slovenski, v Ameriko presajeni socializem mogel samo sanjariti. In tako so zaplavali v titovske vode, nekateri kot pravi komunisti, drugi kot sopotniki in priskledniki, zelo veliko med njimi se jih je pa zadovoljilo s častjo koristnih budal.

S takimi nasprotniki ima človek zmeraj težave. Rad bi z njimi debatiral ali vsaj diskutiral, pa jih ne more pripraviti do tega, ker jih njihova politična pamet usposablja samo za polemiko. V polemiko se pa ne more spuščati nihče, ki hoče presojati vsako vprašanje s hladnim razumom in neizprosno doslednostjo, ki mu nalaga dolžnost, da skuša ceniti tudi nasprotnikovo stališče stvarno in nepristransko. Da to razložimo na slučaju Titovega obiska!

Tito prihaja v našo deželo kot politik in ne morda kot turist. V kolikor gre na generalno skupščino ZN, ga ne moremo kritizirati. Vsak politik ima pravico, da tam zastopa in uveljavlja svojo deželo. Zato demonstracije proti tujim politikom pred vhodom v palačo ZN obojamo. Se vršijo na ameriških tleh in ne na prostoru ZN. Tega ne bi smelo biti.

Čisto drugače je pa takrat, kadar politik zapusti zidove ZN, prestopi na ameriška tla in skuša tu delati politiko zase in za svojo deželo. Takrat mora računati, da se nahaja v svobodni deželi, kjer ima vsakdo pravico, da kritizira ali hvali vse, kar delajo tuji politiki v naši deželi. Ako se kdo med njimi s tem stališčem ne strinja, naj pa nikar ne hodi v Ameriko! To pravilo velja tudi za Tita. Njegova pot po Ameriki ima očiten namen, da mu dvigne političen ugled v Jugoslaviji in po svetu, je torej političen akt, ki ga lahko ravno tako mirno kritiziramo ali hvalimo, kot delamo to s političnimi koraki naših ameriških politikov. Seveda smemo rabiti pri tem iste načine izražanja svojih simpatij ali antipatij, ki jih rabimo napram našim domačim politikom. Vsega tega seveda naši titovčki razumeti ne morejo, so preveč zaverovani v politične ideje, ki so jih jim poslali titovci za uporabo.

Isto seveda velja za Titov obisk pri Kennedyju. To je političen korak prve vrste, tega ne more nihče tajiti. Ne zamerimo Titu, da skuša priti v Belo hišo vsaj pri stran-

skih vratih. Nekaj bo že zaleglo, saj svet ne ve, kje so v Beli hiši glavna vrata in kje so stranska. Če komu kaj zamerimo, moremo zameriti samo Kennedyju, da ga bo sprejel. Tudi za Kennedyja je tak sprejem političen akt in dežela ima pravico, da ve, kakšno korist bo imela od tega, in da si to korist ogleda od vseh strani. Mislimo namreč, da Amerika ne bo imela od Titovega obiska v Beli hiši nobene koristi in da bo obisk koristil samo Titovemu ugledu. Čemu nakloniti Titu še novo korist, saj je vendar dobil že dosti denarja od ameriških davkoplačevalcev? Na to vprašanje bo moral dati odgovor Kennedy pri prihodnjih volitvah, ne morda Tito tekom svojega bivanja v Ameriki.

Kot rečeno, vsega tega titovčki ne morejo razumeti, česar pa od njih tudi nihče ne pričakuje. Saj vsi poznamo njihov žalosten položaj. V očeh titovcev pomenijo nekaj samo še kot gradivo za zgodovino slovenske emigracije v Ameriki. V vsakem drugem pogledu nimajo za titovce nobene vrednosti. Zakaj naj bi jo imeli več za nas? Želeli jim moremo samo eno: Naj v miru počivajo, ko jim poteče čas! Spominjali se jih bodo samo njihovi otroci, ki pa po zanikernosti svojih staršev niso več "naše gore list". Tudi to vedo titovci, zato jim je pa tako malo za ameriške titovčke.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskoga
Tinela

Waukegan, Ill. — Po vsem svetu, kakor pripovedujejo dnevna poročila, se vse spremeni, države, politika in vse drugo. Pri nas v Waukeganu in posebno še v našem sosednem North Chicagu, se pa širimo in rastemo na vse strani. North Chicago, ki je bil pred par leti še nekam stinjen grob od Sheridan cesti, se zdaj širi in raste, kakor da mu je kdo primesel najbolj aktivnega kvasa. Leto za letom priključujejo k North Chicagu okoliška pokrajinska okrožja, po katerih gradijo potem lepe moderne stanovanjske hiše. Prebivalstvo se množi in s tem tudi nove zahteve po večjih trgovinah in vsem. Vse to je nastalo in prihaja naprej tudi od tega, ker v to okolico okrog North Chicaga je tekom zadnjih 15 let prišlo mnogo raznih industrijskih podjetij. Nekateri doli iz Velikega Chicaga, drugi tudi od drugod. Kraj je pač ugoden radi dobrih prometnih zvez. Avtomobilske veleceste vodijo od tod doli v Veliki Chicagu, naprej proti zapadu in gori proti severu v Wisconsinu in Minnesoti v vse razne kraje, kamor gredo izdelki raznih industrijskih tvrdk. Po jezeru pa je vodna pot, ki jo tudi za marsikake izdelke ali pa dovažanje raznega materiala uporabljajo. Tako torej rastemo, se širimo na vseh koncih in krajih in vse izgleda, da ta naša okolica bo še zelo važna v bodočnosti za vse razne namene vse naše dežele.

* POLICIJSKI NACELNIK JAKOB NOVAK se je poslovil od svoje službe pred kratkim. Odšel je v pokoj. Kar škoda ga je, tako pravi vsak, ki ga je poznal. Jakob J. Novak je ameriški Slovenec, rodom iz Minnesote. Pred več kakor 40 leti je prišel doli v Waukegan-North Chicagu. V policijski službi je bil nad 35 let v North Chicagu. Na o d n a policijska zveza, katere letnih konvencij se je Novak udeleževal, mu je dala večkratno priznanja in odlikovanja kot najbolj odličnemu policijskemu častniku, ki je bil nadvse zvest in sposoben v službi pri uveljavljanju postav in reda. Udeleževal se je kot tak javni predstavnik v vseh raznih javnih gibanjih, posebno pri dobrodelnih ustanovah in drugih raznih zavodih. V ta nam so imenovali v North Chicagu celo eno izmed osnovnih članov po njem, kar bo ostalo kot trajen spomin nanj. Pred kratkim sta se podala on (Mr. Novak) in njegova žena na potovanje v Evropo. V Nemčiji bosta obiskala njunega sina Jacka Novaka in njegovo družino. Njegov sin je v ameriški službi v Nemčiji.

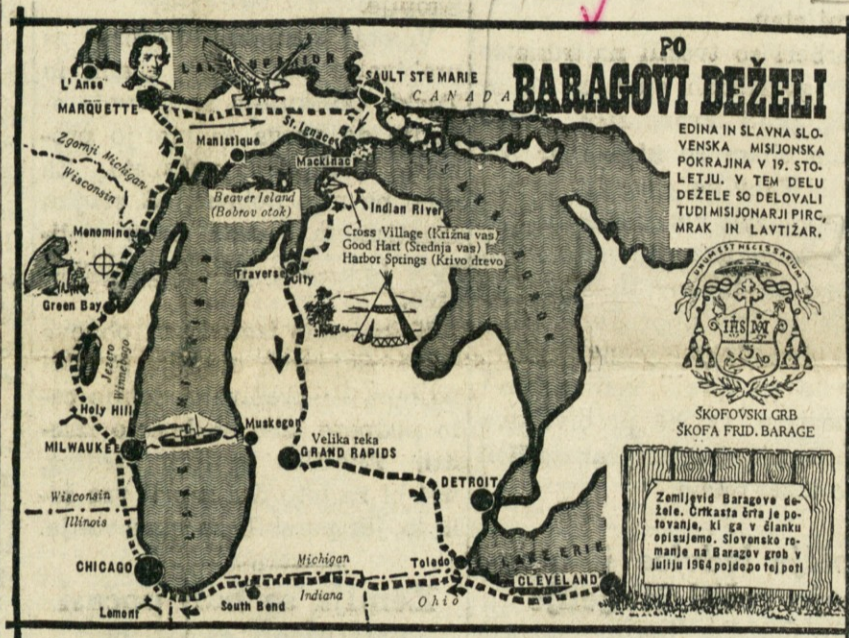
Policijskega načelnika Novaka je nasledil John Matijevich, ki prihaja iz hrvatskih vrst. Po poklicu je odvetnik. En termin je imel službo mestnega policijskega sodnika. V zadnjih volitvah je kandidiral za državnega poslanca, kjer pa ni uspel. Mestne razmere in zadeve dobro pozna in upajo, da bo na mestu za to novo službo policijskega načelnika. Ob sprejemu je novi načelnik Matijevich šaljivo povdaril: "Da ker je on telesno manjši po osebi od bivšega načelnika Novaka, bo težko napolniti hlače in uniformo bivšega načelnika, prav tako

tudi njegove čevlje in škornje. Skušal pa bo to napraviti najbolje, kar se bo dalo in bo moč goče."

* V JESENSKI SEZONI SMO. — Spomini mi uhajajo nazaj v nekdanja leta med 1915 in 1935, kako smo v takih sezonah prirejali odrske igre in razne zabave. V obeh krajih, v našem narodnem domu na Deseti cesti in v šolski dvorani Matere Božje, povsod je bilo polno življenja. Tiste stare navdušene korenine, ki so tako neutrudljivo delale na tem polju, so večinoma že vse odpeljali v Libertyville na mirodvor. Po vojni je sicer prišlo sem nekaj novih, ampak ne toliko, da bi vse one nadomestili. Zdaj, kadar zaželimo videti kako lepo narodno dramsko predstavo, jo mahnejo k Sv. Janezu v Milwaukee, ali pa doli k Sv. Stefanu v Veliki Chicagu. V obeh krajih se nad vse živahno udeležujejo v dramatični s pevskimi koncerti. Vsa čast jim! Mojstri so, da jih je za občudovati.

Tam gori v Milwaukee se še posebno dobro gibljejo. Zdaj imajo gori pri Haeg Parku svoj "Triglavski park". Uredili so ga res kar lepo, sredi pa lepo stavbo verando, kjer ob nedeljah in praznikih točijo pijače, pečejo in prižajo klobasice in drugo ter se dobro zabavajo v svoji domači slovenski družbi. Milwaukee zasluži kar pohvalo. Pri Sv. Janezu napredujejo, posebno odkar jih vodi tamkaj navdušeni župnik p. Klavdij Okorn.

(Dalje na 3. strani)

OPOMBA. Pripravlja se veliko slovensko romanje na Baragov grob v Marquette in v "Baragovo deželo" za teden po 4. juliju 1964. Trajalo bo 5 ali 6 dni. Cena za vožnjo (busi) in prenočišče okoli \$55. Pot je razvidna iz črtkaste črte na tem zemljevidu. V romanje bo vključena tudi Sv. Gora (Holy Hill) v Wisconsinu. Rezervirani so trije udobni busi. En bus je že zaseden. Priprave sprejema iz prijaznosti Zulich Agency (IV 1-1387). Sedaj prijavite samo imena, datum za denar objavimo po novem letu. — Za vodstvo romanja: Father J. Godina.

(Nadaljevanje)

III.

Kratka zgodovina Marije Pomagaj na tej Sveti Gori je nekako sledeča: Sredi prejšnjega stoletja so se v tem delu dežele naselili Nemci in Irci. Nemca brata sta na vrhu hriba leta 1858 postavila dvajset čevljev visok hrastov križ. Govorica, da je na tem hribu že sto let prej slavni francoski misijonar in raziskovalec Marquette zasadi prvi križ, zgodovinsko ni potrjena. Leta 1863 so na hribu postavili prvo cerkvico iz hlodov in tega leta se je brala tam prva sv. maša (letos meseca maja so slavili 100-letnico tega dogodka). Kraj je postal priljubljena romarska postojanka. Leta 1881 (8. dec.) je bila posvečena povečana cerkev in njo z veliko slovesnostjo prinesla čudodelna podoba Marije, ki je še sedaj srce Sv. Gore. Ta Marijina podoba je bila na svetovni razstavi v Philadelphiji leta 1876 (kot razstavni predmet podjetja za cerkevno umetnost Pustet v Monakovem). Leta 1906 so prevzeli Sv. Goro na prošnjo milwaukeeške nadškofa Messnerja nemški bosonogi karmeličani, ki so čudovito dvignili romarski kraj in predstava obiskala njunega sina Jacka Novaka in njegovo družino. Njegov sin je v ameriški službi v Nemčiji.

Prah. Mi smo ga hoteli presenetiti s slovenskim obiskom, pa so nam povedali, da se je t dneve mudil pri svojih starših v Chicagu. Med tem, ko to pišemo, pa smo zvedeli, da je Father Janez bil premešen k Sv. Florijanu v Milwaukee.

Okrepčali smo se v romarski restavraciji s kosilom in nato rekli "Zbogom" Mariji in hiteli na glavno cesto in zavili proti severu. Sijajne so te veleceste. Sedemdeset in več voziš kot nič. Hitro prideš do namembnega kraja, toda vidiš ne veliko. Cesta se ogne mest in tako tudi mi nismo videli večjih krajev kot n. pr. Obkosh in Menasha. Se sreča, da so fantiči bili vedno dobre volje in "imeli svoje špase", drugače bi šofer postal zaspan. Trije hodijo v slovensko šolo in so znali tudi nekaj zapeti, kot na primer "Mi slovenska smo mladina" in "Opevajmo junaka dva", ki jih je v naši slovenski šoli naučil Janez Rigler, v avtu je pa "naprej pel" njegov sin Jožko.

Pred mestom Green Bay smo spet sledili psičam, ki so nam kazale, kako se ognemu mestu in njegovim prometnim oviram. Opozoril sem svoje romarje, da smo sedaj prišli do kraja, kjer se je večkrat mudil misijonar in pozneje škof Friderik Baraga. Fantički so obmolknili, češ,

sedaj smo dospeli v kraje, kjer je stopala noga našega slovenskega svetnika. Zeleni so kaj več slišati o tem. Povedal sem jim zgodbo, kako je Baraga leta 1853 iz L'Ansa potoval v Detroit, kamor je nesel 1700 listov rokopisa novega indijanskega slovarja, da bi ga tam natisnili. Iz L'Ansa do severne obale Michiganskega jezera je potoval peš, s krpljami na nogah, ker je bil vse zasneženo. Ko je prišel do obrežja jezera, se je z osmimi drugimi osebami peljal na saneh po ledu. Ta vožnja na saneh po ledu po jezeru je trajala do Green Bay-a tri dni. Ko so se tretji dan bližali temu kraju, "moralo je bili nekako tam, kakor vidimo čez tiste gozdove jezero" — sem razlagal pazno poslušajočim sopotnikom — je bil led zmerom slabši in zmerom bolj razpokan. Srečno so prišli čez nekaj teh razpok in vodnik je trdil, da ni nevarno. Toda ko so spet prišli do razpoke, je bil led tako slab, da se je udrl, in v hipu so bili konji, sani in vseh devet oseb v ledeno mrzli vodi, kako miljo proč od obale. Eni so plavali, drugi so si pomagali s kosi ledu do trdnjega ledu. Tudi Baraga se je držal enega takega kosa ledu, toda se ni mogel pogrnati nanj, ker je imel oblečen težek plašč, ki je bil sedaj ves moker in neprimerno težji. Baraga je rešil drugi potnik, ki je bil že na trdnem ledu. Podal mu je roko in ga potegnil iz vode na led. Potem so izvlekli še konje, ki so bili do vratu v vodi. Zgodilo se je to 9. marca. Mrzel sever je bril in premočne obleke so jim na telesu zmrzile, da so se komaj mogli premikati. Do svetilnika je bilo tri milje. Tam so se ogreli in odpohli. Baraga je najbolj skrbel rokopis slovarja. Ko je prišel v Detroit, je posamezne liste razkladal in sušil v sobi, v kateri je stanoval. Detroitška tiskarna je pa bila preveč zaposlena in je slovar pozneje natisnila tiskarna v Cincinnatiju.

Kako vse bolj udobno smo potovali mi po gladki cesti. Na nekem kraju opazimo ob poti tablo z napisom "Geographical Marker". Brzno smo zmanjšali in sledili kažipotu na levo stran ceste za drevesa. Ta "marker" je kakih šest čevljev visok kamen in v kamen vdrela bronasta plošča z reliefom polovice nagnjene zemeljske oble in napis, da je na tem kraju enako daleč do severnega tečaja in do ekvatorja in številke, koliko milj je do teh krajev in ne samo milj, ampak tudi, koliko čevljev poleg polnih milj. Vsekakor zanimiv kraj za naše male zemljepisce. Slikali smo se in potem sliko takoj razvili v trunku avtomobila. (Glej sliko.) Ko je bila slika v nekaj sekundah razvita, smo zaloputnili trunk in gledali sliko in še prvi hip niti opazili nismo, da smo zaklenili v trunk ključke od avtomobila.

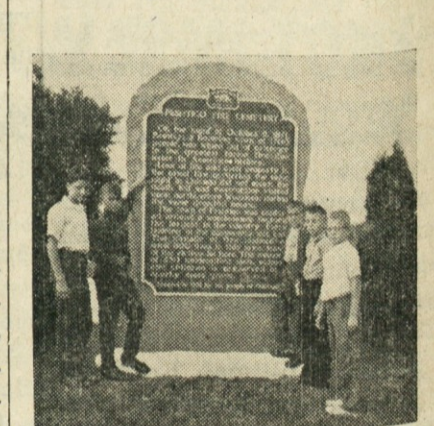
Na kraju, kjer je enako daleč do ekvatorja in do severnega tečaja, so ob cesti postavili znamenje "Marker". To je 45. vzporednik severne zemeljske oble.

"No, zdaj smo pa tam," sem rekel. "Nocoj bomo prenočevali v teh gozdovih z wisconsin-skimi medvedi, ki jih je mnogo toč okoli." Riglerjeve oči so se povečale in preplašeno svetile. Še nikoli ni z medvedi spal. Stanonik in Kocin sta se ponudila, da gresta peš po cesti, dokler ne prideta do kake garaže, ki bi nam poslala rešitev. Tam blizu se je ustavil trukar.

Šel sem k njemu, če bi on vedel spojiti žice, da bi avto poglano in potem bi toliko časa gnali, dokler ne bi prišli do kakega naselja. Mož ni vedel. Imel je pa šop ključev in je rekel, da jih bo poskusil, ker se rado pripeti, da kakšen ključ prime. Pa ni nobeden. Svetoval nam je, da bi dvignili naslonjalo zadnjega sedela in tako prišli v trunk. Naslonjalo smo odstranili, toda trunk je bil napolnjen s kovčki in se je zdelo, da nobeden ni tako majhen, da bi ga med križnim železjem mogli ven potegniti. Pa sem vseeno premikal kovčke in enega res potegnil ven. Morda bi kateri, ki je prav majhen, mogel poriniti med železjem glavo v trunk in če bo šla glava, bo šlo tudi telo, to je obče znano.

"Cici, ti si najmanjši, ti boš najbrž lahko zlezel," je rekel Rigler Cirilu Gostiču. (Cirila so vsi klicali "Cici"). Vprašal sem, zakaj ga tako kličejo. Rigler je vedel razložiti, da ko je bil Ciril še baby, ga je mama klicala Cici, sedaj ga pa še oni tako kličejo.) V trenutku je bil Cici z glavo med železjem in rinil v trunk in je uspel priti notri. Čez kratek čas je že zavpil: "Jih že imam!" — Fantje so se oddahnili. Ne bo treba z medvedi spat.

Veselo smo vozili dalje proti Gornjemu Michiganu in Marquetteu. Ko smo dospeli v naselje Peshtigo, smo spet opazili cestni "marker". En blok stran od glavne ceste na lepem vaskem hribčku je spomenik z dolgim napisom. Nekaj turistov je ravno zapuščalo spominski kamen. Na spomeniku smo brali zgodovino, kako je strašen požar uničil 8. oktobra 1871 to naselje. V požaru je zgubilo 600 ljudi življenje, torej skoraj celo naselje. Zgodovina pravi, da so v tistem mesecu bili ves čas mali gozdni požari v okolici. Veter je na ta dan razširil požar na več naselbin in tudi na Peshtigo. Zanimivo je to, da je bil ta dan znani grozni požar v Chicagu, 270 milj južno od tu. Prebrali smo zgodovino in napravili sliko spomenika na groznem dogodek (glej sliko) in nadaljevali pot.

Spomenik žrtvam strašnega požara 8. oktobra 1871 v kraju Peshtigo v Wisconsinu (blizu meje med državo Wisconsin in Gornji Michigan).

Kmalu smo prestopili mejo iz Wisconsinu v Gornji Michigan. Prav na meji sta dve mesteci, v Wisconsinu je Marinette, v Michiganu pa Menominee. Marinette je bilo ime kraljici indijanskega rodu Menominee. Obe mesteci imata torej ime po isti osebi. Oba kraja skupaj imata kakih 25,000 prebivalcev. Ze v Baragovem času so tu sekali drevje in les izvažali v kraje ob Michiganskem in drugih velikih jezerih. Kraj je bil v tistih časih znani tudi kot prekupčevalna postojanka za kože divjih živali (Fur Trading Post). Še danes je v severnem Wisconsinu in Gornjem Michiganu mnogo divjih živali, medvedi, srne, jeleni. Ker se iz lesa dela tudi papir, so nastale v okolici papirnice. Posebno pa odlikuje obe mesteci čistoča hiš, vrtov. Skrbno čistočo smo videli ob vsej tej poti. Mesteci prijetno vplivata posebno na evropskega človeka, ker se ceste in ulice zlasti sredinskega dela mesta vijejo kakor so zgodovinsko naravno nastajale in ne kakor moderna mesta, ki jih gradijo z ravnili.

(Dalje)

Father J. Godina

F. S. FINZGAR:

STRICI

Hipoma pa ga je vrglo kvišku. Samo trenutek je posedel na stranici, nato je oprezno pogledal skozi vrata. V hiši je bila čez in čez tema. Tudi brata sta luč že bila ugasila. Upihnil je svetiljko in šel po prstih iz hleva.

Na gosto je snežilo. Gašper je tipal po preddverju, na koncu hleva se je pa spustil nizdol na celo. Zapršil se je v metež, oral gaz in še malo mu ni bilo mar, da bi zgrešil. "Srce mi sveti," je pomislil in kar zavriskal bi bil v gluho noč.

Pri Božnarjevi kajži se je oddehnil. Strašno so ga srbeli prsti, da bi potrkjal na kamrprsti, no okno, kjer je spala Lucija. "Nocoj pa ne na okno! Drugegač napravim."

Z glasnimi in prešernimi koraki je šel pod okni in potrkal na vežne duri: enkrat, dvakrat. Nato je počakal. V hiši se je zasvetila luč. Gašper si je mel roke, ne od mrzela, od veselja. Po poti si je pripravil besedo, kako jo po Božnarjevem, in posebej še za Lucijo eno. Kje so bile sedaj besede, ko mu je srce tako razsajalo, da bi ga lahko slišala Lucija v kamro.

"Kdo je?" se je oglasilo od znotraj. "Dober prijatelj."

Mati v hiši ga je spoznala po glasu. "Jezus, Gašper! Prav gotovo sta se sprla z očetom."

Božnar, naglušen, ga ni spoznal. Lucija pa je v kamri zaihtela: "Zakaj ste mu povedali?" Vsa se je tresla, in vendar bila vesela. Božnar je šel v vežo, prijel za zapah in še enkrat vprašal:

"Kaj je?"

"Nič hudega! Vse prav pa dobro!"

Zapah je zdrsnil v zid, Božnar je svetil z dvignjeno lučjo Gašperju v lice in ga prepoznal. Ves je bil zameten.

"Ti moj Bog, v takem vremenu hodiš!"

"Kaj vreme! So druge reči, oče."

Tedaj je bila v veži že mati, ki je hitro segla po metlici in mu stepala sneg s pleč in škornjev.

"Ali sta se z očetom?" je pošepetala mimogrede Gašperju. "Ne povej vsega, lepo te prosim."

"Vse, mati, nocoj pa vse!"

je rogovillil Gašper in ji ušel v hišo. Oči so mu iskale Lucije. Ona pa je vrata v kamro priprla.

"Da te je v takem prineslo?" je ponovil Božnar in obehal svetiljko na kavelček pod stropom.

"Saj me je res tako neslo, da sem kar prifrčal," se je smejal Gašper.

Mati ga je ogledovala od peči, kamor je sedla. Ni ga razumela, da je strah ji je vendarle kopnel.

"Kako sta opravila z očetom?" je ponovila glasneje, da je slišal tudi Božnar.

Gašper je hodil gor in dol, pomolčal, da je dražil mater, in je seveda mislil na Lucijo, ki je skrita za vrati pritiskala roko na ključavljice srce.

"Kako sva opravila?" še dvakrat je premeril sobo. Nato se je ustavil in govoril bolj v kamrnat vrata kot očetu in materi: "Tako sva se do-

menila, da bo še ta predpust Lucija pri nas."

Božnar je poslušal z odprtimi usti, materi je od nejevere, kakor je dobro slišala, uteklo vprašanje: "Kaj praviš?"

Gašper pa ni ponavljal in ni mogel več strpeti. Udril je v kamro.

"Kar mojškro k hiši! Lucija, v nedeljo pridem z možmi — in..."

Gašper je obstal med podobji. Na postelji je sedela Lucija. Luč, ki je šinila skozi odprtino, je osvetlila solze, ki so se ji pri tej priči usule.

"Lej jo no," je skušal biti Gašper nežen, "nikar no! Pa saj od veselja, jeli?"

Prestopil je prag, ob prijel za roke in jo vedel v hišo.

"Takale res ne grem," se mu je trgala iz rok, smuknila nazaj v kamro in se še dooblekla.

"Tako je, Božnar; ga ni moža kot naš oče!"

Stari je zmajeval z glavo. "Bosa bo ta; vinski se mi zdiš, Gašper."

"Za norce nas ima Podlogar, nas kajžarje. In še tebe po vrhu," je poprijela še mati.

"V nedeljo Vam pokažem norce, ko pridemo. Le glejte, mati, da bo cvrtja do stropa."

"In na Podlog z našo? Tako ne misliš!"

"Pa prav tako."

Lucija je prišla iz kamre. Gašper je stopil tik k njej. Bila je zardela kot otrok, ki se prebudi iz sna. Na dolgih vejicah ji je visela vlaga solz.

Težki kiti sta ji tekli napol razpleteni po plečih. Gašper ni več skrival. S trdo, delovno roko jo je objel krog pasu in jo pritisnil k sebi.

"Kako si mrzel," se mu je odmikala vpricho staršev Lucija, ki je začutila skozi rokavce hlad snega z Gašperjevega suknjica.

"Mrzel je sneg, jaz pa kot žerjavica!"

"Pustimo norčije in se pogovorimo kot gre," jih je ves zresnobljen vabil Božnar za mizo.

Sedli so in Gašper je pripovedoval... Vsem je šlo na jok, samo Gašperju ne. Dolga je bila izpoved, da je minila polnoč, preden so si vse povedali in se razšli. Lucija je stopila z Gašperjem čez vežni prag.

"Pa ti zapehni!" je naročala mati Luciji in se umeknila iz veže.

Zunaj je še venomer snežilo. Gašper je z razpetim suknjem branil Lucijo, ki se je nagnila na njegove prsi.

"Ne veš, kako me skrbi iti na Podlog! Jaz, kajžarska, na tako zemljo! In še zaradi tvojih bratov. O Gašper, razprla sem vas."

"Še si bomo dobri, nič se ne boj."

Lucija je drgetala, piš ji je zaganjal snežinke v lice.

"Pojdi!" jo je spustil Gašper, ko se je hipoma domislil, kako je z njo. "Da se ne prehladiš."

Zavil je krog vogla, zavriskal na vso lašč, Lucija pa je tiho zaihtela.

ONE GIFT
works

many
wonders

UNITED APPEAL

Elektrika nam olajšuje življenje in delo

Kuhanje, ko ste zdoma, ni nobeno vprašanje, če imate avtomatični električni štedilnik, kot ga ima ga. J. Hainrihar na 1980 Beverly Hills Drive na Richmond Heights. Predno gre zjutraj na delo, vključi avtomatično pečko in obed je gotov, ko se zvečer vrne domov.

EUCLID, O. — Do pred šestimi leti je družina Johna Hainriharja živela v Tržiču v Sloveniji, daleč od Amerike in še daleč od avtomatične kuhinje. Sedaj živijo Hainriharjevi v prijetnem ameriškem predmestju na 1980 Beverly Hills Drive, Richmond Heights ter se vselej in uživajo ugodnosti svoje moderne kuhinje bolj kot prenekatere rojeni Amerikanci.

Kot prenekatere ameriške gospodinje ima ga. Hainrihar polno zaposlitev izven doma in vendar uspeva oskrbovati svojo družino vsak dan o pravem času z okusnimi obedi. Glavno zaslugo za to ima seveda njen avtomatični električni štedilnik.

Sodniki so izbrali zgodbo ge. J. Hainrihar kot eno izmed najzanimivejših o "električnem življenju", kar jih je Ameriška Domovina prejela pretekli teden v okviru velikega tekmovanja The Cleveland Electric Illuminating Co.

Ga. Hainrihar je zaposlena tri leta kot šivilja v tovarni za obleke. Njena otroka, Edvard, ki je sedaj star 14 let, in Nellie, sedaj stara 12 let, sta se pritoževala prvi dve leti, ker je bil obed redko kdaj o pravem času pripravljen. Pred enim letom so dobili Hainriharjevi nov avtomatični električni štedilnik. Od tedaj je obed vedno o pravem času in otroka, ki hodita v šolo k Sv. Feliciti, ter oče, tiskar, se nimajo več vzroka pritoževati.

Zjutraj, predno gre ga. Hainrihar na delo, vzame iz električnega hladilnika zmrznilen obed in ga da v pečico avtomatičnega električnega štedilnika, nato naravna avtomatično kontrola ter se odpelje delat. Ko se otroka vrneta ob 4.30 iz šole, pripravita mizo. Ko se vrne ob 5.30 domov ga. Hainrihar, je večerja kuhana. Treba je pripraviti le še zelenjavo in pri-

kuhe, pa je v nekaj minutah večerja na mizi. Pečena govedina in pečene piške so za opisan način kuhanja najprimernejše.

Ga. Hainrihar pravi, da bo v bližnji bodočnosti kupila še velik zmrzovalnik za hrano, kamor bo lahko spravila tudi obilno sadje, ki ji je dozorelo na lepem domačem vrtu.

Izid novega priročnika o državljanstvu

American Council for Nationalities Service, vsedržavna nedobičnanosna organizacija, ki se ukvarja s priselitenimi in naturalizacijskimi vprašanji, je junija 1963 izdala novo in pregledano izdajo priročnika *How to Become a Citizen of the United States* (Kako postaneš državljan Združenih držav).

Naturalizacijski priročnik pojasnjuje potrebe za državljanstvo, popisuje vse korake naturalizacijskega postopka in točno poučuje prosilca, kaj mora napraviti, da postane državljan. Poleg ustave in izjave neodvisnosti vsebuje knjižica, ki ima 128 strani, tudi posebni del, v katerem je 130 vprašanj in odgovorov o ameriški zgodovini in vladnem ustroju, kar služi kot študijski pripomoček za naturalizacijski izpit.

How to Become a Citizen, ki je na razpolago samo v angleščini, nudi informacije o številnih vprašanjih, glede katerih so upravičeni tujci po nepotrebnem v skrbeh, oziroma v zmoti glede ovir, ki bi jim branile, da bi postali državljani. Res je sicer, da ameriško državljanstvo ni lahko podeljivo in lahko dosegljivo, je pa z izjemo malega števila ljudi omogočeno vsem, ki ga hočejo. Posebno starejši ljud-

je se morda bojijo domnevno pretežke naloge. To je čisto res, če znajo le malo angleško. Mnogi starejši ljudje pa se ne zavedajo, da so pod določenimi okoliščinami lahko oproščeni zateve po znanju angleščine.

Priročnik nudi vse informacije o zamotanih tehničnih vprašanjih, ki jih morajo poznati učitelji, socialni delavci, odvetniki, knjižničarji in drugi strokovnjaki, ki pomagajo priseljencem, da postanejo državljani.

Priročnik *How to Become a Citizen of the United States* je bil prvič objavljen leta 1922 in je postal standardno delo na tem področju. Nova, popolnoma pregledana 20. izdaja vključuje številne spremembe naturalizacijskega zakona Z. D. in postopka od sprejema McCarran-Walterjevega zakona o priseljevanju in narodnosti iz leta 1952. Priročnik, ki stane 1 dolar, lahko dobite, če pišete na naslov:

American Council for Nationalities Service,
20 West 40th Street,
New York 18, N. Y.

PISMO VRHENSKEGA TINETA

(Nadaljevanje z 2. strani)

Vse drugo življenje pa teče naprej kakor običajno. Kaj izredno posebnega ni. Društva imajo svoje mesečne seje, ki pa niso več tako živahne, kakor nekdanj. Pa saj dandanes tudi drugače mogoče ni. Glede zavarovalnin ima pri vseh zavarovalniških organizacijah in društvi besedo država, to kar se tiče zavarovalnine in njenih rezerv. Kdor pa hoče kaj več, je pa seveda treba izrednih prispevkov, ti pa niso posebno ljubiti onim, ki jih prispevajo. Preje nekdanj, to je v starih časih, smo se pa takole včasih po domače prerekali za vsak "nikel", itd. Zdaj tega ni več. Morda je tako bolje, razen za tiste, ki so radi o tem razpravljali. In kdo naj bi zameril onim, ki jim je razpravljanje o raznih zadevah ljubilo. Glede tega je najbolj umestno podal svojo izjavo pred leti nek Rakitničan, ki je bival tam na oni strani Shore Line v naši waukeganski "Jugoslaviji". Debatirali smo ne neki seji, da je bilo vsem navzočim kar vroče. Ob zaključku seje je pa predsednik apeliral na navzoče člane, naj to, kar je bilo na seji, pozabimo kot pravi bratje in naj kake zamere nikar ne neseemo domov na naše domove. Predsednik je imel seveda kar prav. Nasvet, ki ga je podal, je bil lep krščanski nasvet. Ko je predsednik končal s svojim apelom, je še Rakitničan zaprosil za besedo in dejal: "I seveda, kar se na seji govori, je treba vse lepo pozabiti in odpustiti. Bog je nam dal jezike za to, da z njimi govorimo in da se v naših ustah vrte. Seveda včasih malo preveč, kakor so že namazani. To je treba upoštevati, pa se lahko vse oprostimo in pozabi, seveda tistim, ki so takakega oproščanja vredni. Kateri pa tega niso vredni in nepre-

mišljenih besed ne znajo vzeti nazaj, takim pa je treba narihati hudega hrena pod nos, da jih zbrihta, če so dovezetni za kaj takega, kaj se sme in kaj ne skozi usta povedati."

Ali naj rečemo, da Rakitničan ni dobro povedal? Kar prav in še kako!

* ZA KRATEK ČAS JE TREBA včasih tudi kako povedati. Drugače bi se vsi naprej in naprej prekislo držali in nevarnost bi bila, da bi se nazadnje še skisali. Zato naj bo za nameček tu še par okroglih:

— Ta je še iz starih jugoslovanskih časov. — V neki gostilni v Šiški pri Ljubljani je sedela trojica politično navdahnjenih patriotov. In ko so zehali nekako ob sv. Mihaelu mošt iz Dolenjskih gor, je vprašal eden izmed njih:

"Kaj je centralizem? (Takrat so vladali Jugoslavo v imenu nekega centralizma, ki nikomur ni bil ljub.) Pa se dvigne eden izmed njih in to pojasni takole:

"Kaj je centralizem? Hm, to je krava, ki v Sloveniji žre, v Beogradu jo pa moljejo. In Radič? Ta pa rep drži, da se molznja ne moti."

— Tudi ta je iz starih jugoslovanskih časov. Pripoveduje o Slovincu pred nebeškimi vrati, na katera je potkal. Sv. Peter odpre vrata in ga vpraša: "Zdaj ob tem času trkaš? Kaj pa, ali si že bil v vica?"

Slovenec odgovori: "Gospod sv. Peter, nisem še bil! Ali štej sv. za dobro, da sem dobil še toliko davnih računov iz davkarja, da so me podsule in zadušile!"

Sv. Peter mu odgovori: "No, ta pa vem, da je bilo hudo kot v vica, le pojdi notri." In odprl mu je nebeška vrata na stežaj.

Naj bo dovolj in vse lepo pozdravlja

Vrhenski Tine

Poplava v Longarone bila izredna prirodna katastrofa

BELLUNO, It. — Zadnja poročila dajejo preglednejšo sliko o katastrofi, ki je zadela srednji del doline reke Piave. To ni bila običajna poplava, ki jo sproži voda, ko prodre skozi jez, in ki se odlikuje po velikih količinah.

Katastrofo je sprožil velik usad, ki se je utrgal z vrha gore Toc, verjetno kot posledica potresa, in se zrušil v umetno jezero, ki ga dela jez Vainot. Jez je bil dolgo zgrajen in ni popustil prvemu pritisku vode. Ostal je skoraj cel, poškodovan je le na gornjem robu, pač pa je močno razpokan in na nekaterih delih celo zrhljal.

Ko se je usad vsul v umetno jezero, je napravil valove, kot jih napravi velika skala, ako jo vržemo v majhen tolmun. Valovi so drveli v vse smeri. Nekaj jih je šlo proti jugu in pljusknilo so čezenj. S tem se jezero ni umirilo. Valovi, ki so zadeli ob gorske bregove so butnili nazaj proti jugu in znova pljusknilo čezenj. To se je ponavljalo nekajkrat. Med tem je pa začel tudi jez popuščati na nekaterih mestih, kar je samo povečalo pritisk vode, ki je prišla čez jez in se usmerila proti dolini Piave. Jez sam ni namreč na reki Piave, ampak na nekem njenih pritokov. Kjer se pritok zlija v Piave, leži mesto Longarone.

Ravno nad tem mestom se je pa znesla katastrofa. Ko je namreč prigrmel prvi val v dolino Piave, se je razdelil v več smeri, ki so jih določale kratke gorske doline okoli Longarone. Ko je voda zadela ob gorske bregove, se je obrnila od vseh strani nazaj proti Longarone. Tako je mesto dobivalo neprenehoma nove sunke od vseh strani. V temni noči zato ni mogel nihče v svoji zbegano-

sti ugotoviti, kaj vse je vzrok katastrofe. Sedaj sumijo vsi, da se je usad na gori Toc utrgal radi lahkega potresa, ki so ga registrirali na prostoru med Švico in Trstom.

Katastrofo je torej povzročilo bolj divjanje valov kot količina vode. Koliko je bilo človeških žrtv, še ne vedo. Precej ljudi je bilo namreč tako zbeganih, da so kar bežali, kamor so mogli in se potem niso pokazali nikamor. Šele takrat, ko so začeli deliti podpore, so prišli ponje. Ob takih prilikah je tudi precej pogrešanih "vstalo od mrtvih".

Strokovnjaki si sedaj belijo glave, ali je vredno jez popravljati ali pa postaviti čisto novo.

Prva ocena človeških žrtv je bila visoka kot je to navada. Pretirane so bile tudi na primer prve človeške žrtve orkana "Flora" na otoku Haiti in na Kubi. Lokalne oblasti namreč rade navajajo visoke številke, ker upajo, da bodo tako dobile tudi več podpor za žrtve raznih katastrof.

MALI OGLASI

Sobo oddam

Lepo opremljeno sobo s privilegijem kuhinje, na Addison Rd., oddam. Kličite podnevi UT 1-4376, ob večerih HE 1-6279. (197)

V najem

Enodružinska, popolnoma prenovljena hiša, v bližini Sv. Vida. Fet prostorov in kopalnica. Se lahko takoj vselite. — Pokličite HE 1-2695. — (198)

CE HOCETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrniti
se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607

Pri Lake Shore 5-5

V fari sv. Jeroma

Dvodružinska hiša, velika, v izvrstnem stanju. Novi plinski furnezi. Ta dom je zelo čist. Polna cena \$23,900.

KAPELABLE KAPEL

25000 Euclid Ave.
RE 1-5330

(201)

V fari sv. Vida

6-sobna enodružinska hiša in dvodružinska na enem lotu, 3 plinski furnezi, lep lot, vse v dobrem stanju.

Velika enodružinska hiša, pripravno za veliko družino, velik lot in garaža. Prazno. Za več pojasnila kličite.

FRANCES HROVAT

EV 2-4535

(197)

IZDELUJEMO in popravljamo strehe, zlebove, dimnike, vrandne zastore, furneze, itd.

FRANK KURE

R.F.D. 1, Rt. 44, Newbury, Ohio
tel. JORDAN 4-5503

V najem

Tri čiste sobe, na novo dekorirane, oddamo enema ali dvema odraslima. \$36. Vprašajte na 1176 E. 61 St. (mwf - x)

MED NAPRODAJ

Na domu ali pripeljem na dom. \$1.10 kvart.

JERRY STROJIN

R.D. 2, West 20

Geneva, Ohio

— (9,11,14 okt)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212

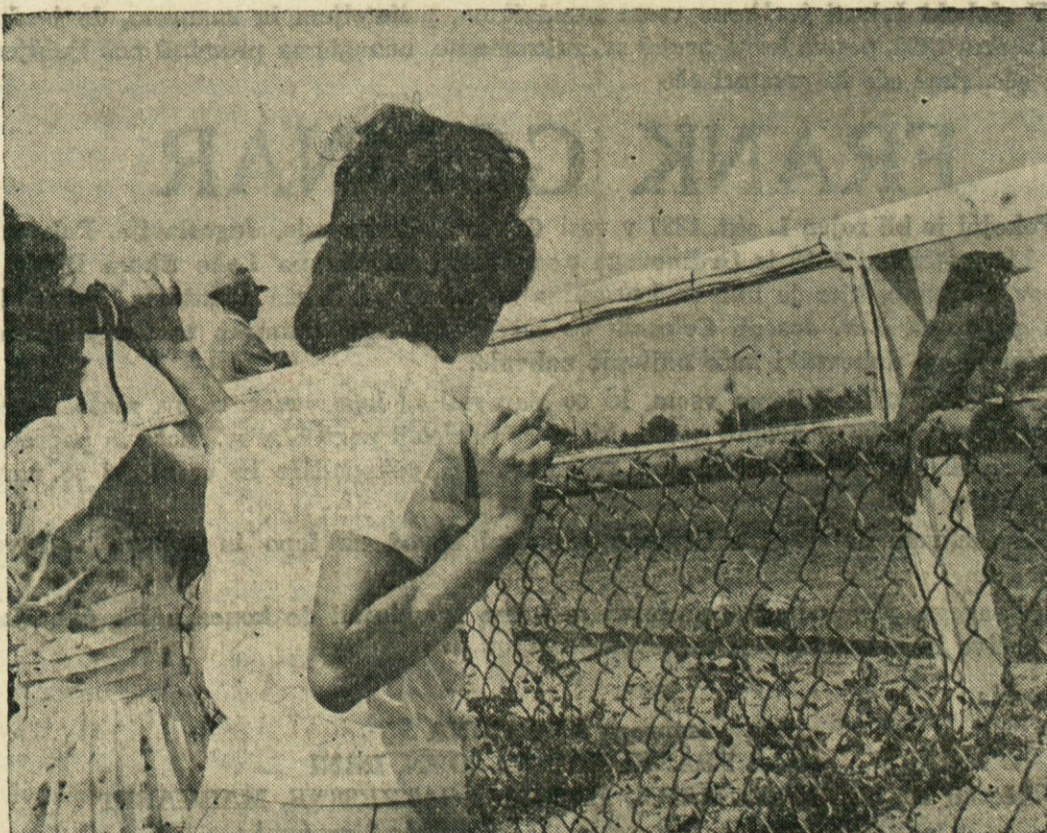
V okolici Sv. Križa

Hiša s 4 spalnicami, lepa klet, bakrene vodne cevi, garaža za dva avta.

JANSA REALTY

687 E. 200 St. KE1-4664

(8,11,14 okt.)

KAKO SE BO IZTEKLO? — Ptiček se je pridružil ljudem, ki nestrpno gledajo, kako se bo končala velika dirka na konjskem dirkališču v Denverju, Colo.

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Ne prior in ne drugi duhovniki mu niso hoteli napisati te karte; zato je bil mladi vitez v veliki zadregi in si nikakor ni vedel pomagati. Šele ko se je vrnil v krčmo, mu je prišlo na misel, da poprosi prodajalca odpustkov.

"Prior res ne ve, ali nisi slepar," je rekel, "dejal je namreč: čemu bi se imel bati škofove sodnije, če bi imel prava izpričevala?"

"Saj se tudi ne bojim škofa," je odgovoril Sanderus, "marveč le menihov, ki se ne spoznanjo na pečate. Ravno sem hotel potovati v Krakov, a ker nimam konja, moram torej čakati, da mi ga kdo podari. Toda medtem pošljem pismo, ki mu priložim lasten pečat."

"Tudi jaz sem si mislil: če se izkaže, da znaš pisati, bo znamenje, da nisi prostak. Toda kako pošlješ pismo?"

"Po kakem romarju ali po potujočem menihu. Mar roma malo ljudi v Krakov na kraljičin grob?"

"Ali bi mi znal napisati karto?"

"Vse napišem, gospod, kar mi poveste — gladko in do besede, če treba tudi na desko."

"Bolje na desko," je veselo rekel Zbiško, "to se ne raztrga in pride prav tudi za pozneje."

In res, ko so služabniki pri nesli čez nekoliko časa novo

desko, se je Sanderus lotil pisanja. Kaj je tam napisal, teleti Zbiško ni znal prebrati, a je desko takoj dal pribiti nad vrata, spodaj pa obesiti ščit, ki sta ga stražila izmenoma oba Turka. Kdor bi udaril po njem s kopjem, bi s tem dal znamenje, da sprejme poziv. Vendar je v šeradzu očividno manjkalo prostovoljcev za take stvari, zakaj ne tega dne in ne drugega dopoldne ni ščit niti enkrat zazvenel pod udarcem — popoldne pa se je mladenič nekoliko v skrbeh odpravil dalje.

Vendar je še poprej prišel Sanderus k Zbišku in mu rekel:

"Če bi, gospod, izobesili ščit v deželah pruske gospode, bi gotovo moral vaš sluga že sedaj na vas nategniti jermenje vašega orožja."

"Kako to, saj križar kot menih ne more imeti gospe, ki jo ljubi, ker mu ni dovoljeno."

"Ne vem, ali jim je dovoljeno ali ne, to pa vem, da jih imajo. Res je, da se križar brez pohujšanja ne more odzvati dvoboju, ker je prisegel, da bo branil le vero skupno z drugimi, toda tam je razen redovnikov tudi mnogo posvetnih viteзов iz daljnih dežel, ki prihajajo na pomoč pruski gospodi. Ti samo gledajo, da se s kom spoprimejo, zlasti pa francoski vitezi."

"O, da! Videl sem jih pod Vilnom, ali ako Bog da, jih ugledam tudi v Malborgu. Potrebujem pavjih peres s čelad, ker sem obljubil — razumeš?"

"Kupite, gospod, od mene dve ali tri kaplje potu svetega Jurija, ki jih je potil, ko se je bojeval z zmajem. Nobena relikvija vitezu bolje ne pristaja. Dajte mi zato konja, na katerega ste mi ukazali prisesti, povrh vam pa še priložim odpustek za krščansko kri, ki jo prelivate v boju."

"Daj mir, da se ne razjezim. Tvojega blaga ne bom jemal, dokler ne vem, ali je kaj vredno."

"Vi potujete, gospod, kakor ste rekli, na mazovski dvor h knezu Janušu. Vprašajte tam, koliko relikvij so od mene nakupili: sama kneginja, vitezi in gospodične na svatbah, na katerih sem bil."

"Na kakšnih svatbah?" je vprašal Zbiško.

"Kakor navadno pred adventom. Vitezi so se ženili drug za drugim, ker ljudje pravijo, da bo vojna med poljskim kraljem in prusko gospodo za dobžinsko zemljo. Marsikdo pravi sam pri sebi: 'Bog ve, če ostanem živ', in hoče še prej užiti srečo s svojo ženo."

Zbiška je močno zadela vest o vojni, a še bolj to, da je Sanderus govoril o ženitvah, zato je vprašal:

"Katera dekleta so se tam poročila?"

"I, kneginjine dvorjanke. Ne vem, ali je katera ostala, ker sem slišal, da je kneginja pravila, da si bo morala poiskati novih dvorjanov."

Zbiško je nato za hip umolknil, potem pa je vprašal z nekoliko izpremenjenim glasom:

"Ali se je devica Danuša Jurandova, ki stoji njeno ime na tabli, tudi omožila?"

Sanderus je odlašal z odgovorom, prvič zato, ker sam ni ničesar dobro vedel, a drugič, ker je mislil, če bo držal viteza v negotovosti, si pridobi nad njim nekako nadvlado in ga utede bolje izkoristiti. Že poprej je sklenil v svoji duši, da se mu je treba držati tega viteza, ki je imel čedno spremstvo in bil dobro založen. Sanderus je poznal ljudi in stvari. Iz velike Zbiškove mladosti je lahko sklepal, da bo to radodaren in neprevi-

den gospod, ki bo lahko razmetaval denar. Opazil je tudi tisti dragoceni milanski oklep in ogromne bojne žrebce, ki jih je imel le malokdo; torej si je dejal sam pri sebi, da bo imel pri takem gospodiču tudi zagotovljeno pogostitev na dvorih, da se bo našla marsikatera priložnost za koristno prodajo odpustkov, imel bo varnost na poti — naposled dovolj jedi in pijače, za kar mu je predvsem šlo.

Na Zbiškovo vprašanje je nagubančil čelo, dvignil oči, kakor bi napenjal svoj spomin, in odgovoril:

"Devica Danuša Jurandova ... A od kod je?"

"Danuša Jurandova iz Spihova."

"Videl sem ti vse, toda kako je bilo, kateri ime, se ne spominjam dobro."

"Mlada je še, igra na lutnji in razveseljuje kneginjo s petjem."

"Aha ... mlada ... igra na lutnji ... možile so se tudi mlade ... Ali ni črna kakor ahah?"

Zbiško se je oddahnil. "To ni ta! Ona je bela kakor sneg, le na licih rdeča — in plavalasa."

A na to Sanderus: "Da, neka črna kakor ahah, je ostala pri kneginji, a druge so se skoraj vse pomozile."

"Saj praviš, da 'skoraj vse', to pomeni, da ne vse razene. Pri milem bogu, če hočeš od mene kaj dobiti, spomni se!"

"Da, čez tri ali štiri dni bi se spomnil, a najljubši bi mi bil konj, ki bi mi nosil sveto blago."

"Dobiš ga, samo če poveš resnico."

Tedaj se je odzval Čeh, ki je poslušal ta razgovor od početka in se smejal v pest: "Resnico bomo izvedeli na mazovskem dvoru."

Sanderus ga je za hip pogledal, potem pa rekel:

"Ti torej misliš, da se bojim mazovskega dvora?"

"Ne pravim, da se bojim mazovskega dvora, marveč samo to, da ne odjediš ne takoj, a tudi ne po treh dneh na tem konju, če se pa pokaže, da si

capin, ne pojdeš niti na lastnih nogah, ker ti jih da njegova milost polomiti."

"Živa resnica!" je rekel Zbiško.

Sanderus je pomislil, da je spričo take izjave bolje biti previden, in je rekel:

"Če bi hotel lagati, bi bil takoj povedal, da se je omožila ali pa, da se ni omožila, jaz pa sem rekel, da se ne spominjam. Če bi imel razum, bi moral iz tega odgovora takoj spoznati mojo krepost."

(Dalje prihodnjik.)

V blag spomin

Ob 25. obletnici odkar je umrla prerane smrti naša ljubljena mama in stara mama

PAULINE BRUNDIČ

Zaspala je za vedno v Gospodu dne 12. oktobra 1938. leta.

Mama naša, mama mila, več ne čuje se Tvoj glas, pet in dvajset let je že minilo, odkar si zapustila nas.

Oh, grenko je spoznanje to, mi tega se zavedamo, da smrt je kruta, brez srca, kar vzame, več nazaj ne da. Spomin na Tebe bo ostal v naših srcih vekomaj.

Žalujoci:

FRANK, sin
PAULINE por. KRALL, hči
DOROTHY BRUNDIČ, snaha
HENRY KRALL, zet
JUDY, vnukinja
MARY ZEHLER, sestra
Cleveland, Ohio, 14. okt. 1963.

1887

1963

Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 11. septembra 1963, potem ko je prejel sv. zakramente, nanaglo preminil naš ljubljani soprog, oče, stari oče in prastari oče

FRANK GOLINAR

Pokojni je bil rojen 1. okt. 1887 v vasi Odranci, Prekmurje, Jugoslavija. Pokopali smo ga 14. septembra 1963 iz Grdinovega pogrebne zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Kristine, kjer je bila za pokojnika darovana sv. maša zadušnica, katero je daroval g. župnik Rev. Joseph Celesnik ob asistenci č. gg. Ozimeka in Cimpermana. Naj prejmejo gg. duhovniki našo najlepšo zahvalo.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali za lepe vence, za sv. maše, vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti, vsem, ki so se udeležili pogrebne sv. maše in pogreba, vsem, ki so dali svoje automobile za spremstvo na pokopališče in vsem, ki so nam izrekli sožalje.

Našo zahvalo naj prejme Grdinov pogrebni zavod za lepo in vzorno vodstvo pogreba.

Prebлага, plemenitega pokojnika se bomo spominjali do konca naših dni. Naj v miru počiva in večna luč naj mu sveti!

Žalujoci:

soproga KATARINA
sinovi FRANK, KAROL, JOHN, DANI
hčerke ANNE, ROSE, MARY, MARTHA, CATHERINE, MARGARET
tri snaha in šest zetov, 25 vnukov in 2 pravnuka.

Cleveland, Ohio, 14. oktobra 1963.

OKTOBER						
Sa	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

KOLEDAR
društvenih
prireditev

OKTOBER

19.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi v šolski dvorani "card party". Začetek ob 7.30 zvečer.

19.—Podr. št. 47 SZZ priredi večerjo in ples v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Avenue. Začetek ob 6.30 zvečer.

19.—Podr. št. 47 Slov. žen. zveze priredi večerjo s plesom v Slovenski del. dvorani na 10814 Prince Ave. Začetek ob 6.30 zvečer.

20.—Pevsko društvo "Slavček" priredi "Večerjo s plesom" ob 5. uri popoldne v šentviškem avditoriju.

27.—Pevski zbor ILIRIJA priredi koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi v cerkveni dvorani na Holmes Ave.

27.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi ob 50-letnici svojega obstoja obed v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. (v spodnji dvorani). Začetek ob petih popoldne.

27.—Pevsko društvo PLANINA priredi v Slov. nar. domu na Stanley Ave. na Maple Heights koncert. Začetek ob štirih popoldne.

27.—Društvo Najsvetejšega Imena fare sv. Vida servira okusno govejo pečenko od 12. do 4. ure v šolski dvorani.

NOVEMBER

2.—Društvo upokojencev Senklerskega okrožja priredi v spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. večerjo.

3.—Plesna skupina "Kres" priredi samostojen plesni nastop v šentviškem avditoriju. Začetek ob 3.30 popoldne.

16.—Klub upokojencev v Newburghu priredi večerjo in ples za sv. Martina v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

17.—Dramatsko društvo LILJA poda v Slov. domu na Holmes Ave. komedijo MATURA.

17.—Podr. št. 14 SZZ priredi v Slov. društvenem domu na Recher Ave. bazar.

22., 23., 24.—Letni farni puranski festival pri Sv. Vidu v novi dvorani.

23.—Ohijsko nogometno moštvo in clevelandsko-ameriška nogometna liga priredita PETI LETNI NAGRADNI BANKET IN PLES v SND na St. Clair

Ave. Večerja ob 6. zvečer, ples ob 9. ure dalje.

24.—Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

DECEMBER

1.—Pevski zbor Slovan poda v SDD na Recher Ave. svoj jesenski koncert.

14.—Slov. oder poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu misterij SLEHERNIK. Začetek ob 7.30 zvečer.

22.—Prosveta Baragovega doma pripravi Slovenski božič v veliki farni dvorani pri Sv. Vidu.

JANUAR 1964

19.—Prosveta Baragovega doma priredi "Slovanski festival" v šentviškem avditoriju.

FEBRUAR

8.—Pevski zbor "Triglav" priredi maškeračno veselico v Slov. nar. domu na 6818 Denison Avenue.

16.—Upokojenci v Euclidu prirede večerjo in maškeračno veselico.

MAJ

3.—Pevski zbor "Triglav" priredi svoj letni koncert in prizor v petju "Rokovnjači v Črnem grabnu" v Sachsenheimu na 7001 Denison Ave. Po koncertu bo domača zabava v Slov. nar. domu na 6818 Denison Avenue.

Dvojna tatvina

Žepar mednarodnega obsega Joachim Patz je izmaknil v Barcelonski okrepčevalnici aktovko z bankovci v skupni vrednosti približno \$1,200. Ker tudi najspretnjšim žeparjem le redkokdaj uspe tako bogat lov, se je Patz pohvalil "poklicnemu kolegu" in ga povabil na nekaj kozarčkov.

Prijatelja pa so med proslavljanjem zasrbeli tatinski prsti — Patzu je odnesel torbo z večino plena. Ta je bil užaljen nad prijateljevo "nepoštenostjo" in je šel na policijo. Zdaj sedita oba — zaradi istega dejanja.

— V Združenih državah ni nobenega večjega ležišča kositrne rude.

RUDY KRISTAVNIK COMPANY

Gradbena dela — Mizarstvo — 5908 Bonna Ave.

Gradimo nove hiše, garaže in slične gradbe. - Popravljamo in prenavljamo stanovanja in poslopja. Dogradimo nove prostore. Vsa dela zavarovana. - Proračuni brezplačni. - Kličite po 5. uri zvečer HE 1-1108, podnevi pa HE 1-0965, Cleveland, O.

ZAHVALA

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za veliko prijaznost in sočutje, ki so ga nam izkazovali, ko je umrl naš dragi mož in oče

Emil A. Surovjak

Naj vam bo Večni obilen plačnik!

ALICE SUROVJAK, roj. Svete

GREGG

JANE

DREW

Lorain, Ohio, 14. oktobra 1963.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

OAK LAWN

Cape Cod, 3 bedroom, near school; carpeting; gas heat; summer home gar. By appointment only. 388-3850. (199)

McHENRY ILL. — BY OWNER

6 Room house with 5 lots. Gas heat. Price \$8,500.00. Small down. Payment. 815-459-0344 after 6:30 P.M. (199)

SKOKIE — 6 ROOM RANCH —

By Owner. 3 twin bedrms, 2 full baths, large lot, 2 car gar. Immed. poss. \$26,800. 9708 Kildare. OR 3-6292. Call for Appointment. (198)

BUSINESS OPPORTUNITY

GENERAL STORE — Wauconda. Between A & P and Bank on Main Street. Furniture, Antiques, Clothing, Resale. Reasonable. 815-459-0344 after 6:30 P.M. (199)

RESTAURANT — Short orders

Selling due to illness. Good established business. \$6,500 or best offer. 463-4988 or after 5 p.m. 588-2672. (198)

APARTMENT FOR RENT

NEAR NORTH — Efficiency Apartments, living room, kit. dinette and bath. Excellent transp. — 2900-12 North Mildred. — Call GR 7-4577. (198)

STORE FOR RENT

STORE — 16x22; formerly used as dry cleaners in 98 unit bldg. Rent \$55. — 900 George St. — GR 7-4577 or ST 2-0322. (198)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP WANTED

ENGINEERS

PRODUCT
DESIGN
ENGINEERS

The largest independent manufacturer of small electric appliances has openings for both junior and senior product design engineers. These positions are located at the home office in Mansfield, Ohio.

These positions require a creative individual with initiative and drive, as well as the ability to take full responsibility for development of new products and follow thru to release for manufacturing.

The men we are looking for preferably have at least 8 years of experience in design of electro-mechanical devices. Pertinent industry experience would include design of small appliances, and small electro mechanical products. A B.S. degree or equivalent in mechanical engineering, electrical engineer, or physics is desired.

Preferred age is to 45 with salary commensurate with experience in the five figure range. Interview and relocation expenses paid by Dominion.

Send full information in first reply to

M. R. SEYBOLD

Dir., Industrial Relations

DOMINION

Electric Corp.

150 ELM ST.

MANSFIELD, OHIO

(199)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPING AND COOK

3 Adults. References required. Private room and bath. Permanent. Good salary. HI 6-0239. (197)